

Projectplan Waterwet

Aanpassen watersysteem Bisschopswetering

23 juli 2018
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Afdeling Waterbeheer
David Reurslag

DM 1409752

Inhoud

Voornemen		3
Leeswijzer		3
Deel I.	Aanpassingen Bisschopswetering	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Ligging en begrenzing projectgebied	4
1.3	Beschrijving van de gewenste situatie	4
1.4	Beschikbaarheid gronden	5
1.5	Effecten van het plan	6
1.6	Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd	6
Deel II.	Verantwoording	7
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	7
2.2	Verantwoording op basis van beleid	8
2.3	Verantwoording van de keuzes	8
Deel III.	Rechtsbescherming	10
3.1	Procedure	10
Deel IV.	Bijlagen	11

Voornemen

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft besloten, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet in verband met artikel 4 van de Delegatieregeling HDSR, het voorliggend projectplan voor het aanpassen van het watersysteem van de Bisschopswetering vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

Overeenkomstig artikel 5.4 lid 2 van de Waterwet bevat het projectplan een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het wordt uitgevoerd en een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Het projectplan gaat vergezeld van een opsomming van de benodigde vergunningen en meldingen voor de voorgenomen activiteiten op grond van de geldende wettelijke kaders.

Het projectplan heeft van 11 april tot en met 23 mei 2018 ter inzage gelegen.

Leeswijzer

Het projectplan 'Aanpassen watersysteem Bisschopswetering' bestaat uit 4 delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat bijlagen die voor dit plan van belang zijn.

Deel I. Aanpassingen Bisschopswetering

1.1 Aanleiding en doel

Het watersysteem van de Bisschopswetering is momenteel van belang voor de wateraanvoer ten behoeve van fruitteelt. Tijdens nachtvorstberegening wordt de waterstand tot ver boven zomerpeil opgezet om voldoende water te kunnen aanvoeren. Het opzetten van het waterpeil in het voorjaar heeft nadelige gevolgen voor de overige percelen in het gebied.

Om deze gevolgen te beperken heeft het waterschap in het verleden enkele waterkerende objecten geplaatst om peilopzet rondom de laagst gelegen percelen te voorkomen.

Het verbeteren van de wateraanvoer tijdens nachtvorstbestrijding is destijds als maatregel in het watergebiedsplan Groenraven-Oost en Maartensdijk opgenomen.

Langs de Bisschopswetering zijn enkele grienden aanwezig. Deze natuurpercelen zijn als verdroogd aangemerkt doordat ook hier het agrarische peilbeheer van de Bisschopswetering wordt gehanteerd. In het watergebiedsplan is een maatregel opgenomen om de aanwezige grienden hydrologisch te isoleren en hierbinnen het peilbeheer af te stemmen op de bestaande natuurfunctie.

In dit projectplan worden de aanpassingen in het watersysteem van de Bisschopswetering beschreven met als doel om de waterstand niet meer tot boven zomerpeil op te hoeven zetten, en binnen de grienden een natuurlijk peil in te kunnen stellen.

1.2 Ligging en begrenzing projectgebied

De Bisschopswetering is gelegen tussen de Zeister Grift aan de noordkant en de Hakswetering aan de zuidkant, westelijk de Tolakkerlaan en oostelijk de bebouwde kom van Zeist.

Het gebied wordt van water voorzien door een inlaat aan de Zeistergrift. De Bisschopswetering voert overtollig water af via een stuw bij de Lage Grond.

Het gebied is ongeveer 77 hectare groot. In het gebied zijn twee fruitteeltpercelen aanwezig. Een overzichtskaart met de bestaande situatie van het watersysteem is bijgevoegd als bijlage 1.

1.3 Beschrijving van de gewenste situatie

Hieronder volgt een beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden. Tevens weergegeven op de tweede overzichtskaart.

1.3.1. Werkzaamheden nachtvorstberegening

Om het waterpeil niet meer tot boven zomerpeil op te hoeven zetten, wordt het onttrekkingspunt van het fruitperceel gelegen langs de Tolakkerlaan verplaatst naar het watersysteem van de Uithof. Recentelijk is dit watersysteem vernieuwd waarbij rekening is gehouden met deze onttrekking. Door het verplaatsen van deze grootste onttrekking zal het watersysteem van de Bisschopswetering sterk verbeteren. Waardoor de lagere percelen geen hinder meer ondervinden van een te hoog waterpeil.

De in het verleden geplaatste waterkerende objecten (om nadelige effecten voor de laagst gelegen percelen te beperken) zijn na de wijziging overbodig en worden verwijderd. Hieronder volgt een korte beschrijving per locatie:

Inlaat vanuit de Zeistergrift (locatie 4)

Een bestaande duiker met houtenschotbalken wordt vervangen door een nieuwe duiker met een spindelschuif.

Spindelschuif t.b.v. isolatie (locatie 1)

Doordat het waterpeil niet meer opgezet hoeft te worden kan de aanwezige spindelschuif verwijderd worden. Dam met duiker blijft behouden.

Vaste dam (locatie 2)

Deze vaste dam is een overbodige peilscheiding en kan verwijderd worden.

Vaste dam (locatie 9)

Dam blijft behouden.

Schotbalkframe Bisschopsweg (locatie 7)

Doordat het waterpeil niet meer opgezet hoeft te worden is het aanwezige schotbalkframe overbodig en wordt verwijderd. De dam met duiker blijft behouden.

Nieuwe duiker Tolakkerlaan (locatie 8)

Om een verbinding met het watersysteem van De Uithof te realiseren wordt een nieuwe duiker onder de Tolakkerlaan aangebracht.

Pompput

In de huidige situatie is de bestaande pompput ook het onttrekkingspunt: tot aan de pompput wordt water geleverd. De pompput blijft behouden, maar het onttrekkingspunt wordt verplaatst tot aan de nieuwe duiker onder de Tolakkerlaan.

1.3.2. Werkzaamheden isolatie grienden

De grienden worden geïsoleerd zodat binnen dit gebied een waterpeil gehanteerd kan worden dat wenselijk is voor deze natuurwaarde. Omliggende scheisloten blijven op het huidige waterpeil zodat omliggende functies geen schade ondervinden van deze veranderingen.

Dam met terugslagklep (locatie 6)

Om instroom van water tegen te gaan wordt hier een dam geplaatst. Om te voorkomen dat in droge periode het peil te ver onderuitzakt wordt hier een terugslagklep geplaatst.

Aanleg duiker (locatie 3)

Om overtollig water langs de Bisschopsweg af te kunnen voeren, wordt op deze locatie een duiker geplaatst.

Stuw aanbrengen (locatie 5)

Tussen de Bisschopsweg en de griend wordt een nieuwe stuw geplaatst waarmee het waterpeil in de griend ingesteld kan worden.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De maatregelen worden uitgevoerd op eigendommen van derden. Het betreft enkel puntlocaties waar werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Om de locaties te bereiken is toegang over aangrenzende percelen noodzakelijk. Voor het aanbrengen van de duiker onder de openbare weg wordt in overleg getreden met de gemeente Bunnik.

Voor een goed werkend watersysteem is het van belang dat alle maatregelen worden uitgevoerd, waarbij overbodige peilregelende objecten worden verwijderd. Middels persoonlijke gesprekken met de direct betrokken eigenaren heeft het waterschap ingezet om de werkzaamheden in goed overleg uit te voeren. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, kan het waterschap overwegen om de gedoogplicht in te zetten. Bij de gedoogplicht worden gronden niet onteigend, maar moeten eigenaren en gebruikers bepaalde waterbeheeractiviteiten gedogen.

1.5 Effecten van het plan

1.5.1 Positieve effecten

Met de maatregelen die hierboven beschreven zijn, zal het watersysteem van de Bisschopswetering sterk verbeteren. Het waterpeil hoeft niet meer tot boven zomerpeil opgezet te worden, waardoor lage percelen geen hinder meer ondervinden van een te hoog waterpeil.

Na uitvoering van de maatregelen heeft de Bisschopswetering één deugdelijke inlaat en één stuw (uitlaat), waarmee de waterstanden, die in het peilbesluit zijn vastgelegd, strakker kunnen worden gehanteerd. En doordat het peilbeheer wordt afgestemd op de bestaande natuurfuncties, verdrogen de grienden niet meer.

1.5.2 Beperken of voorkomen van negatieve effecten

Flora en fauna

De werkzaamheden kunnen tijdelijk een negatief gevolg hebben op instandhouding van de beschermde soorten en voor de functionaliteit van het leefgebied.

Het waterschap zal binnen dit project werken met ecologische werkprotocollen die richting geven aan de wijze en periode van uitvoering waardoor voldaan wordt aan de gedragscode FF-wet en een ontheffing niet nodig is.

Watersysteem

Om de werkzaamheden uit te voeren zal mogelijk de waterstand tijdelijk verlaagd worden. Dit is van zeer tijdelijke aard dat dit geen significant effect zal zijn op de grondwaterstand.

1.6 Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

Op basis van de maatregelen die in dit projectplan zijn opgenomen maakt het waterschap een bestek. In dit bestek worden de werkzaamheden voor de aannemer(s) technisch uitgewerkt. De aannemer werkt bij al haar handelingen volgens de wettelijk geldende bepalingen en de specifieke randvoorwaarden die in het bestek zijn opgenomen.

Een belangrijke eis is dat de water aan- en afvoer te allen tijde gewaarborgd blijft. De werkvolgorde zal gedeeltelijk door het waterschap worden bepaald om waterafvoer en -aanvoer te kunnen garanderen.

Variantenstudie fietsverbinding

Provincie Utrecht heeft een variantenstudie uit laten voeren voor een fietsverbinding tussen de Uithof en Zeist. De beoogde verbreding van de zuidelijke Bisschopsweg, zoals nu is opgenomen in de variantenstudie, raakt niet de geplande ligging van de duiker onder de Tolakkerlaan.

Deel II. Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

2.1.1 Toetsing Waterwet

Op grond van de Waterwet heeft het waterschap als taak de waterstaatskundige verzorging van zijn beheergebied. De toepassing hiervan is op grond van artikel 2.1 Waterwet gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Toetsing

- a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het aanpassen van het watersysteem van de Bisschopswetering zorgt ervoor dat de waterstanden, die in het peilbesluit zijn vastgelegd, strakker kunnen worden gehanteerd. Het waterpeil hoeft niet meer boven zomerpeil opgezet te worden, waardoor lage percelen geen hinder meer ondervinden van de nachtvorstberekening.

- b. chemische en ecologische waterkwaliteit

De maatregelen hebben een naar verwachting een positief effect op de waterkwaliteit. De grienden worden geïsoleerd en daarbinnen wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van gebiedseigen water. In de rest van het watersysteem zal minder water vanaf de Zeistergrift ingelaten hoeven te worden.

- c. maatschappelijke functies

Met uitvoering van deze maatregelen ontstaat een watersysteem dat de verschillende functies in het gebied beter kan bedienen. De fruitteelt heeft meer bedrijfszekerheid op voldoende water, de natuur wordt losgekoppeld, en de agrarische percelen zijn niet meer belast met hogere waterstanden in het voorjaar.

2.1.2 Verdere regelgeving

Legger

In de Legger Oppervlaktewateren vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van oppervlaktewateren. Ook worden daarin de zogeheten waterstaatswerken vermeld, zoals stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de onderhoudsverplichtingen met betrekking tot de instandhouding van het watersysteem en de werken.

De wijzigingen als gevolg van dit project worden vastgelegd in de eerstvolgende herziening van de Legger Oppervlaktewateren van het waterschap. Tot die tijd wordt het watersysteem in stand gehouden volgens dit projectplan.

Beheer en onderhoud

Uitgangspunt in de nieuwe situatie is dat de nieuwe peilregelende objecten in beheer en onderhoud van het waterschap zijn. De reden hiervan is dat meerdere eigenaren en gebruikers belang hebben bij het gevoerde peilbeheer.

De primaire status van de watergang langs de Bisschopsweg komt te vervallen doordat deze watergang na uitvoering van de werkzaamheden niet meer van belang is voor de aanvoer van water. Dit gedeelte van de watergang krijgt een tertiaire status, waarbij het beheer en onderhoud bij de aangrenzende eigenaren komt te liggen.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Waterbeheerplan

Op grond van artikel 4.6 Waterwet dient HDSR een beheerplan vast te stellen voor de watersystemen die onder beheer zijn bij het waterschap. In het Waterbeheerplan “Waterkoers 2016 – 2021” is vastgelegd dat het waterschap werkt aan voldoende water: niet te nat en niet te droog.

Peilbesluit Groenraven-Oost en Maartensdijk, noordelijk deel

Het algemeen bestuur van het waterschap heeft in 2008 het peilbesluit voor Groenraven-Oost en Maartensdijk vastgesteld, bestaande uit drie deelgebieden. In dit peilbesluit is vastgesteld dat, na uitvoering van vereiste maatregelen, het waterschap ten tijde van de nachtvorstberekening de peilen niet hoger opzet dan het zomerpeil:

Nachtvorstpeilen (tijdelijke verhogingen van de oppervlaktewaterstand om meer water aan te voeren ten behoeve van de bestrijding van nachtvorstschade aan de fruitbloesem) tot boven het zomerpeil worden niet meer ingesteld (na uitvoering van het inrichtingsplan). Tijdens periodes van nachtvorst wordt, ten behoeve van de nachtvorstschadebestrijding in de fruitteelt, het peil tot maximaal het zomerpeil opgezet.

Watergebiedsplan Groenraven-Oost en Maartensdijk

Tezamen met het peilbesluit is in 2008 ook het watergebiedsplanplan Groenraven-Oost en Maartensdijk vastgesteld. In dit inrichtingsplan zijn diverse maatregelen beschreven om een meer robuust en duurzaam watersysteem te realiseren.

De verbetering van de wateraanvoer tijdens nachtvorstbestrijding en daarmee het niet meer tot boven zomerpeil instellen van het waterpeil, én de aanwezige grienden hydrologisch te isoleren en hierbinnen het peilbeheer af te stemmen op de bestaande natuurfunctie, zijn als maatregel opgenomen in het watergebiedsplan.

2.2.2 Toets overig beleid

Bestemmingsplan

De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het Bestemmingsplan Buitengebied-Zuid van de gemeente Bunnik. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zal contact met de gemeente worden opgenomen om te beoordelen of een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

2.3 Verantwoording van de keuzes

2.3.1. Watervoorziening fruitteelt

In de voorbereiding van de watergebiedsplannen ‘Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-Rijnkanaal’, en ‘Groenraven-Oost en Maartensdijk’ zijn hoofdlijnen t.a.v. het beleid van de watervoorziening van de fruitteelt vastgesteld. Het waterschap heeft destijds besloten om de aanvoer van water voor nachtvorstschadebestrijding t.b.v. de fruitteelt te faciliteren voor het fruitareaal zoals dat destijds in het gebied aanwezig was.

De verbetering van de wateraanvoer tijdens nachtvorstbestrijding is als maatregel opgenomen in beide watergebiedsplannen.

Inmiddels wordt, sinds vaststelling van het raamplan Eiland van Schalkwijk, een nieuwe beleidslijn gehanteerd die onderscheid maakt tussen waterschapstaken en aanvullende diensten. Extra inrichtingsmaatregelen of het opzetten van het peil van de wateraanvoer voor specifieke functies, zoals de bestrijding van de effecten van nachtvorst voor de fruitteelt worden gezien als een “dienst”. Het waterschap vindt het belangrijk dat belanghebbenden het initiatief nemen tot, en substantieel bijdragen aan de oplossing.

2.3.2. Verplaatsing onttrekkingspunt

Binnen dit project wordt één onttrekkingspunt verplaatst om het watersysteem van de Bisschopswetering te ontzien. In de huidige situatie moeten allerlei noodmaatregelen worden uitgevoerd om voldoende water bij dit onttrekkingspunt te krijgen. Laag gelegen percelen ondervinden hier hinder van.

In het watersysteem is een tweede onttrekkingspunt aanwezig. Deze wordt niet verplaatst omdat bij dit onttrekkingspunt het waterpeil niet tot boven zomerpeil opgezet hoeft te worden.

De nieuwe aanvoer van water voor het fruitperceel langs de Tolakkerlaan komt vanaf het watersysteem van De Uithof. Dit watersysteem wordt gevoed door een aanvoergemaal dat recentelijk is vernieuwd.

Het waterschap brengt een nieuwe duiker aan onder de Tolakkerlaan. Tot dit punt levert het waterschap water, zodat vanaf dit nieuw onttrekkingspunt water onttrokken kan worden uit het hoofdwatersysteem. De vergunninghouder/eigenaar van het fruitperceel is vanaf dit punt zelf verantwoordelijk om zijn beregeningsinstallatie aan te passen of werkzaamheden uit te voeren om water bij de pompput te krijgen.

2.3.3. Alternatieven

De maatregelen in dit projectplan leiden tot een verbetering van het watersysteem. Waarbij het waterschap eenmalig werkzaamheden uitvoert om de verschillende functies in het gebied beter te kunnen bedienen.

Een alternatief, op basis van het huidige watersysteem, met zo min mogelijk ingrepen, en die de verschillende functies in het gebied nog beter kan bedienen is niet voorhanden.

Deel III. Rechtsbescherming

3.1 Procedure

Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp-projectplan heeft gedurende zes weken ter inzage (11 april tot en met 23 mei 2018) gelegen. Belanghebbenden hebben tijdens deze periode hun zienswijze over het ontwerp-projectplan naar keuze schriftelijk of mondeling kenbaar kunnen maken.

Vaststelling definitieve projectplan

De zienswijzen of inspraakreacties naar aanleiding van het ontwerp-projectplan zijn in behandeling genomen. Als een zienswijze gegrond wordt geacht, wordt het projectplan daarop aangepast. Alle zienswijzen worden met de beantwoording gebundeld in een bijbehorende inspraakrapport. Het definitieve projectplan wordt samen met de inspraakrapport door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden vastgesteld.

Beroep na vaststelling projectplan

Na vaststelling van het definitieve projectplan heeft een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend op het projectplan de mogelijkheid beroep in te stellen bij de Rechtbank conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Belanghebbende dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking van het vastgestelde definitieve projectplan een beroepschrift in te dienen bij de Rechtbank.

Een beroepschrift dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van het beroep. Een beroepschrift kan in enkelvoud worden gericht aan Rechtbank Midden-Nederland, Postbus 16005, 3500 DA, Utrecht onder overlegging van dit projectplan. Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 170,- voor een natuurlijk persoon en € 338,- voor een rechtspersoon.

Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorzieningen (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor het verzoek tot voorlopige voorziening is opnieuw griffierecht verschuldigd van € 170,- voor een natuurlijk persoon en € 338,- voor een rechtspersoon.

Op dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Deel IV. Bijlagen

- A. Overzichtskaart huidig watersysteem Bisschopwetering
- B. Overzichtskaart werkzaamheden Bisschopwetering